

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

N° 31.

Sâmbătă, 8 (20) Februarie.

1886.

Brășov 7 Februarie 1886.

Scimă ce adencă impresiune au făcut în partea cealaltă a monarhiei noastre discursurile cancelarului german în contra Polonilor. Scimă că aceste discursuri au produs mare mișcare în rândul partidelor politice din parlamentul austriac, care mișcare a culminat în rezoluțiunea clubului german d'a exprima recunoștința sa cancelarului Bismarck, de altă parte în adresa de mulțăm e către Windthorst, capul opozițiunii germane, pentru care s'au adunat subscrieri în Galiția.

Am văzut la diferite ocazii, că în Cisalpania se pot distinge două curenturi puternice: curentul german și cel slavofilu său antigerman. În timpul din urmă, de când cu faimoșele vorbiri ale lui Bismarck, aceste două curenturi au ajuns a se pronunța mai tare și în mod demonstrativ. Manifestațiile de simpatie ale Nemților austriaci către cancelarul Germaniei, pentru că a accentuat idea națională germană mai tare ca altădată, au dat naștere unor contra-manifestațiuni energice din partea elementelor negermane. Se înțelege, că în fruntea celor ce protestează se află Polonia din Galiția, care au fost chiar amenințați, deși nu tocmai direct, de principele Bismarck.

Demonstrațiunile germane din Austria pentru Bismarck au turnat numai oleiu pe foc, deșteptându bănueli și neîncredere în toate părțile. Cehii și Polonii se folosesc cu prisos de aceste demonstrațiuni, în favoarea politicii lor. Numai de curând a desvoltat „Politik” din Praga, că cele două discursuri ale lui Bismarck în dieta prusiană, ér mai ales comentarele, ce le-au făcut la aceste discursuri conducătorii nemți, au dat naștere în cercurile cele mai esențiale neîncrederei celei mai cumplite. Atacurile cancelarului îndreptate contra Polonilor — a dange numita fôia, au produs între conservatorii nemți și între Poloni un grad de intimitate pe mai pomenit.

Ceea ce este însă și mai important, aceste neîncredere și acestei intimități i se dă expresiune chiar și în adunarea deputaților din Viena și presa germană începe a amesteca în polemiele ei în contra Polonilor și a conservativilor din Prusia și numele acelor deputați din parlamentul austriac, care au avut „îndrăsnela” a critica discursurile prințului Bismarck.

Astfel vedem acum deodată că fôia bismarckiană „Norddeutsche allg. Ztg.” pune pe deputatul din Galiția, Hausner, alături cu Windthorst, folosindu-se astfel de vorbe pronunțate de Hausner în parlamentul din Viena, spre a discredită pe șeful conservatorilor din Germania înaintea opiniunii publice. Este acesta o aparițiune cu totul nouă de când există alianța germano-austriacă și de aceea merită totă atențiunea.

Ce a dîșit polonul Hausner în camera din Viena? Era vorba de propunerea comitetului Coronini pentru înființarea unui tribunal superior electoral, care să aibă misiunea a examina ca instanță superioară alegerile pentru parlament. Acestă propunere a fost combătută de majoritatea ceho-polonă aducându-se în contra ei și motivul, că ar avé de scop a despoia parlamentul de dreptul d'a examina el însuși alegerile și că s'ar califica astfel ca o măsură reacționară.

Nemții centraliști susțin, că de aceea nu voiesc cei din majoritate introducerea acelu tribunal electoral, ca să pôtă și mai departe să procedă în cameră ca până acum, verificându alegerile nevalabile, pentru că înmulțeu șirurile majorității și cassându alegeri valabile, pentru că ar fi adus un favor opozițiunii. Ei adaugă că partida autonomistă de ađi speră a câștiga pe această cale o majoritate de două treimi în parlament.

Ori cum ar fi însă, destul că între alții deputatul Hausner a pus în legătură propunerea lui Coronini cu pericolele ce amenință ađi parlamentele în Europa. „După discursul tristă-renumit, ce s'a ținut în zilele din urmă” — dîse Hausner — și care pretutinden, unde dreptul și libertatea n'au ajuns a fi vorbe goale și învechite, a produs *idignare și consternare*; după acelu discurs, în care, pe lângă o ne mai audită erupțiune a urei de rassă celei mai sêlbatică, parlamentul imperiului german, acest parlament, ce și l'a dobândit și câștigat cea mai mare națiune a Europei cu sângele său, a fost degradat și umilit în totu modul; în care i s'a denegat acestui parlament ori-ce îndreptățire și viitor; după vorbirea acelu bărbat, care este dată a face să urmeze totdeuna după vorbele sale și fapte, nu mai pôte să trecă cu vederea și să nege nici un om nepreocupat și cinstit, ce felu de pericole amenință constituționalismul Europei.”

Cuvintele citate ale lui Hausner au fost primite de către majoritatea din cameră cu viue și sgomotoșe aplause. Cei ce vedu într'asta o manifestare anti-bismarckiană au prin urmare dreptate.

Dér mai mult. Unul din fruntașii clubului german, deputatul Dr. Pickert, s'a încercat a formula o acușațiune contra cabinetului Taaffe, susțindu că membrii lui, care erau de față pe banca ministerială, au dat semne de aprobare a espunerilor anti-bismarckiane ale lui Hausner.

„Guvernul”, dîse Pickert, „nu s'a pronunțat nici într'un fel asupra propunerii Coronini, și a tăcut când acelu mare om de stat, primul ministru al Germaniei aliate cu noi, a fost atacat în mod atăt de odios. Acesta este forțe surprindător, și mai surprindtore este însă aprobarea cu care au urmărit ministrii Dunaievski și Taaffe espunerile deputatului Hausner, și încă și mai îngrijitor este, că ministrul Dunaievski a fost pregătit la acest discurs și a dîșit cu mult înainte către Taaffe: „Acuma vine Bismarck la rând”. Acesta dovedește, că alianța cu imperiul german mai există numai oficial și mai este încă numai oficial bine vedută, dér că deja domnesc pe băncile ministrilor alte păreri. Acesta e forțe semnificativ.”

Caracteristic este modul cum apără acest deputat discursul lui Bismarck. Cancelarul german, dîce el, a aflat de lipsă, față cu nișuințele naționale polone și față cu slavismul amenințător, să apeleze la o puternică manifestare și accentuare a *ideii naționale* în toate părțile.

Numai încape îndoielă, este lupta între slavism și germanism, ce se încinge pe dî ce merge mai cu înfocare și cele ce se petrec ađi în Germania și în Austria nu sunt nicidecum presemnele unei amiciții durabile între aceste două state.

Este mult decât acum se pretinde dela ómenii de stat austriaci ca să ia în apărare pe Bismarck, când îl atacă unul său altul din deputații Reichsrathului pentru nișce vorbiri, ce ating cestiuni mari principiare; este mult când reprezentanți din parlament își exprimă fără rezervă admirațiunea și recunoștința lor față cu cancelarul imperiului german pentru că a apelat la Nemții din totă Europa, ca să accentueze mai tare idea națională.

Ca un simptom altu timpului mai amintim în fine un articol al dîarului polon Galițian „Dziennik Polski”, care descrie prezența prințesei de corónă și a archiducilor la balul polon din Viena ca un eveniment eminent politic. Impératul s'ar fi voit ca archiducii să protesteze prin prezența lor contra denunțiațiunii Polonilor, din partea lui Bismarck.

Din peninsula balcanică.

Rusia nu voiesc cu nici un preț să și dea consimțământul său la învoiala făcută între Turcia și Bulgaria, și cu deosebire ridică obiecțiuni în contra punctului, care obligă reciproc pe Turcia și pe Bulgaria să și ajute cu trupe în casu de vr'un atac strein. Turcia a adresat reprezentanților săi din streinătate o circulară în care combate obiecțiunile ridicate de Rusia.

Acum vine și „Journal de St. Pétersbourg” și declară, că guvernul rusu niciodată nu va pute permite ca Bulgaria, pe care a eliberat-o Rusia, să ajute Turciei cu oștirea sa, pentru că nici odată țerile creștine vasale Turciei, n'au fost îndatorate să i dea contingentu de trupe. Dacă cei din Sofia au uitat acestea, atunci nu s'au uitat în altă parte, încheiă fôia rusă. Éta așadar, că pe lângă trăgânirea încheiării păcii, se mai pun bețe în roțe și din partea Rusiei.

Ce privește tractările de pace, puterile fac mereu pași energici în Constantinopol, Belgrad, Sofia și Bucuresci, ca să se grăbescă încheierea păcii. Câtă putere au „energicii” pași ai puterilor, s'a vedut din cele petrecute și din cele ce se petrec ađi.

Guvernul bulgaru a avisat prin telegraf autoritățile militare din Filipopol să ia dispozițiuni, ca toți oficerii aflați în concediu în timp de cinc zile să se afle la corpurile lor și să se cheme sub arme toți recruții și cetățenii dela 18 până la 30 de ani.

Pe de altă parte, în zilele din urmă un decret al regelui grecescu a ordonat să se mărêscă fiecare regiment de cavalerie cu câte un escadron și fiecare regiment de artilerie cu câte o baterie. O activitate mare se desvoltă și între Grecii din insula Creta în favorul Greciei. Printr'o adresă, adresată ministrului-președinte englez Gladstone, îl rógă Cretenii să stăruiască pentru unirea Cretei cu Grecia.

Turcia încă ia cele mai energice măsuri. Ministrul de răboiu a ordonat să se trimetă în mai mare număr trupe spre Grecia. O parte însemnată din trupele concentrate la granițele Rumeliei, să dirigéză cu calea ferată la Dedeagaci și de aci cu vapore la Salonic, de unde trupele vor pleca pe jos în nouele lor cantonări.

Dér fiind că în viitoarele încercări nu vor sta nici Albanesii cu mâinile în sin, mai mulți șefi ai triburilor Miridiților s'au dus la Cetinje, fiind invitați de guvernul muntenegru, ca împreună să tracteze pentru o acțiune comună în casul unei încercări în Albania superioară.

Situațiunea e deci forțe critică pentru susținerea păcii și decât e adevărată scirea, că Rusia apără interesele eline, atunci Grecia cu atăt mai curând va intra în acțiune.

Demisiunea ministrului Brătianu.

Bucuresci, 6 Februarie 1886.

Demisiunea cabinetului Brătianu a venit pe neașteptate, cu atăt mai mult că majoritățile parlamentului sunt cu trup și suflet pentru d. Brătianu și că opoziția e forțe mică la număr.

Înainte d'a vorbi de păreri ce circulă despre demisiunea cabinetului, vă voi istorisi cele petrecute în ședința de er a camerei, care au adus după sine această demisiune.

La ordinea zilei se afla convenția încheiată între guvern și „Banca Națională”, pe care d. Carp o combătuse cu multă putere, așa că chiar o parte din deputații majorității începuseră a și manifesta nemulțămirea față cu această convenție. D. Brătianu simțise aceasta, și în consiliul de miniștri ce s'a ținut er dimineț sub președința regelui, a și făcut mențiune despre nemulțămirea unor deputați din majoritate și cu deosebire despre nemulțămirea d lni generalu Leca, președintele camerei.

În cameră într'adevăr că d. Leca se ridică în contra convenției și o combătă ca periculoasă financelor țerii. Aplausele cu care a fost întâmpinat discursul d-lui președinte Leca, au fost considerate de d. Brătianu ca un vot de blam, și așa d. ministru-președinte de-

clară, că-și va depune demisiunea în mâinile regelui, deoarece densusul nu mai reprezintă majoritatea camerei.

Ședința publică a camerei se suspendă și deputații majorității ținură o ședință secretă, în care au scris o moțiune de încredere cabinetului Brătianu, căruia i-o va și prezenta o comisiune din sinul majorității.

D. Brătianu, plecându-lă senatului, a spus că și-a dat demisiunea și așa s'a ridicat și ședința senatului, după ce d. Brătianu a refuzat d'ea i se vota o moțiune de încredere, dîcîndu că numai Regele are dreptul să rezolve acest incident. De aci d. Brătianu s'a dus la palatul unde a convorbit cu Regele.

Părerile despre demisiunea d-lui Brătianu sunt diferite. Unii dîcî că e o manevră a ministrului-președinte, asemenea celor din trecut, și că între d. Brătianu și d. Leca ar fi fost o înțelegere, ca în modul acesta să scape de câțiva colegi ai săi din cabinetul. Alții dîcî că lucrul e serios, și că nu e nici o manevră, aducînd demisiunea în legătură cu noile impozite și cu convenția austro-ungară. În fine unii mai dîcî că de astădată vor intra și junimiștii în cabinetul. Acestă părere însă în genere n'are trecere.

Aflu în ultimele momente că regele a chemat la palat pe d. Cogălniceanu, ca să se sfătuiască împreună asupra situației. De asemenea deputații și senatorii guvernamentali se vor întruni, ca să chibzuiască ce e de făcut. Mare minune ar fi să nu fi înțarcat cu formarea cabinetului totu d. I. Brătianu. Minunea această însă nu cred că se va întempla. Poate pentru cîtva timp să vie altcineva în fruntea guvernului, dîr negreșit totu un om d'ei d-lui Brătianu, așa că s'ar pute dîce, că d. Brătianu și-a luat numai un concediu ca să se mai recreeze și să-și a pus în locuitorul. Vom vedea ce va mai fi.

Bucur.

SCRILE DILEI.

Ni se scrie din Câmpia, cu data 1 (13) Februarie: »Pe cînd în Cluși se lucră pentru impunerea unor noue arunciri de dare asupra poporului în favorul »Kulturregyletului«, er cei din Pesta votă pe socotela noastră milioane totu pentru asemenea scopuri utopice, pe atunci starea noastră devine totu mai desperată. Se încoveie bietul popor sub sarcina atător arunciri și dări grele, căci valora de astă d'ea banului este întreit așaa de mare, ca ori cînd altă-dată. Pentru a-și plăti dările ce i s'au impus, bietul popor și-a vîndut totu ce a avut, ba mult și încă forte mult din ei și-au dat chiar vaca din jug, căci nu numai dările sunt mari, dîr și lipsa de nutreț pentru vite e peste măsură mare. Prețul unui cărucior de fîn e 20 fl., pe cînd o vacă se vinde mai numai cu acelașu preț. Bietul plugar își vinde o vacă pentru a sustine pe cealaltă. Timpul fiindu frumos în curînd vor eșii țărani cu plugul la lucrul câmpului. Dîr cînd te gîndesc, că vitele își vor căde în brazdă, de slabe ce sunt, din cauza fomei și a iernatului rău, își vine să plîng; dîr e și mai dureros a privi mulțimea de țărani, car astă-tōmnă erau gîzduți și se țineau binisor, er primăvera i-a ajuns fără vite și fără plug. Unu anu ne mai trebuie asemenea acestuia și proletariatul ne cutropesce cu desevisire. Veți aci zace adevăratul

pericul al patriei, cu acesta se-și bată capul sfatoșii »patriot«, se impedece crescerea proletariatului, er nu se se ocupe de gogorițele și agitațiunile, ce le vedem noptea în vis, și de maghiarizarea nemaghiarilor, pe care nu o vor face până-i cucu.

N. N.

—x—

Starea instrucțiunei populare din comitatul Hunedoara, după „Kol. Közl.“ e următoarea: Comitatu are 248 școle cu 26,137 scolari. Sunt 183 școli cu limba de propunere română, 57 cu limba de propunere maghiară, 2 cu limba de propunere germană, 6 cu limba de propunere română-maghiară.

—x—

Adunarea comitatensă a comitatului Solnoc-Dobăca, sub președința fișpanului Bánffy, a votat unu arunc de dare de 17% pentru acoperirea deficitului bugetar. — Vai de bieții contribuabili ai pașalicului!

—x—

„Egytértés” află, că în comitatul Gómör, unde majoritatea preponderantă a locuitorilor o formează Rutenii și Sèrbii, mai mulți proprietari se străduesc a înființa unu »Kulturregylet.“ — Bine se mai pricepu foile »patriotice“ în a face reclame.

—x—

În Șarcadă imflamațiunea de gîtu grasă grăznic. În decursu de o sèptemănă 40 de băi au căcut jertfa acestei epidemii, care s'a lătitu deja și în satele învecinate. Mai multe familii s'au mutat în alte orașe.

—x—

După o statistică a ministrului de interne, populațiunea Ungariei a crescutu în anul 1884 cu 210,465 de suflete; astfel dîr populațiunea Ungariei face 13,939,087.

—x—

În jurul Pestei grasă în măsură mare botele epidemice. Băieții în vîrsta de 6—10 ani moru de-a rândul.

—x—

Căpitanul poliției Poștei a făcut un raportu ministrului de interne, despre nelegiurile comise în sèptemăna din urmă în capitală. Din acest raport rezultă, că în sèptemăna din urmă s'au comis 9 furturi.

—x—

Teatru în Bucuresci. Reprezentanțea piesei *Pigmalion* s'a dat. serie »România.« Marți pe scena teatrului Național; a fost un adevăratu triumf și pentru actori și pentru autoru. Degradat de flăcări depravate ca »Mascota« și altele, scena se ridică Marți seara la înălțimea la care trebuie să stea. De n'ar mai cădea! Scrisă în versuri frumoșe, tragedia d-lui Bengescu are acțiunea bogată, puternică și conține cugetări shakesperiane. P'această piesă isbită o jucă cu un succesu de invidiatu d-nii Nottara și Gr. Manolescu, d-nele Nottara și Aniceta Manolescu. Restul trupei nu fuse rău, căci toți știau rolurile — dîr cei pe car i numără mai sus fur eroii serei. D-nul Nottara a făcut o creațiune minunată din rolul regelui, d-nu Gr. Manolescu, mai ales în actul IV-lea cînd se duce să omore pe rege, a fost neîntreput, d-na Nottara s'a susținut dela început până la fine rolul de intrigantă cu energie și inteligență, d-na Manolescu a avut mo-

mente superbe. Felicitările noastre autorului și actorilor pentru asemenea piesă și pentru modul cum fuse dat. Cununile ce li s'au dat, le-au bine-meritat. Decoru splendide — cadru demn de acțiunea ce se prezintă, pictorul Labo a fost chemat pe scenă.

—x—

În Neumarkt, Galiția, trei câni turbați au mușcat 17 omeni, car au și murit.

Din Bucovina.

Malul Prutului, 26 Ianuarie v. 1886.

Domnule Redactor! Pe cînd alte popore se apucă de carte din răpucer și lucră pe întrecute pe calea culturală și literară, și și dezvoltă naționalitatea și limba care de care căutîndu să fiă totu cu o tréptă mai sus decât altul, Românii noștri bucovineni abia se mișcă umblă încă totu pe pipăite ca în întunec.

Cei drept, legile sancționate de Maiestatea Sa împăratul constringu pe toți Români ca să și dea copii la învățătură; ceea ce și o mare parte dintre Români implinesc; unii însă totuși se opun și dîcî, că de ce să ne dăm copii la învățătură, să-i facem preoți, comisari sau advocați? Au și totu dreptate, cînd vedem că preoților, advocaților, comisariilor și altor domăești din poporul român nu le pasă de frații lor, nici că se gîndesc să-i reprezenteze, să-i protejeze și să apere treburile lor în toate privințele, pe care ei singuri nu sunt în stare; ș'apoi n'au nici dreptul d'asă apere treburile lor singuri, deoarece și-au alesu pre domni la cîrmă. Dîră aceștia, în loc de a-și face datoria, se portă față cu frații lor, ba chiar și cu părinții ca cu niște slugi, și cînd se întemplă să merg pe la cancelariile lor să le cer ajutorul, atunci te iau de spate și te împing Pe trepte în jos.

Nu toți ce-i drept sunt astfel. Sunt unii chiar și din cei mai mari domni, car nu sunt eșii din popor, și totuși își iubescu forte mult limba și națiunea română, și-i apără chiar și drepturile în toate privințele dîră de aceștia sunt forte puțin. Cea mai mare parte însă caută numai puna bietului țeran român, și votul unde-i vorba de alegeri, er de aci încolo, sănătate, ce-i mai pasă de națiunea sau limba română! În casă vorbesc numai germanește, sau în alte limbi străine, par'că nici n'ar fi Români; pe cînd alte popore țin morțișu la limba și la naționalitatea lor, ei fac contrariu.

Dîră să vedem de popor, de școlă și de literatura noastră română. Multe elevi, după ce au absolvat școlă poporală, nici nu iau mai multu cartea în mînă, căci, Dîmne ertă-mă, dîră s'au săturat de șese ani de școlă, și așa numai ce te pomenești că au uitat totu. Ș'apoi drept vorbindu, ce să și cetescă, cînd la noi în Bucovina nu apare nici o foisoră, nici o carte, sau măcar un călendaru pentru popor, în limba română, care să mai dea poporului cîte o povață bună? Cei mai deștepti dintre elevii, car mai știu serie și ceti, sunt silinți să se apuce de călindarele și literatura germană, că de cea românească nici pomană.

Sunt unele societăți și reuniuni, care au frumosul scop d'a cultiva literatura română în Bucovina; însă acestea se mulțimesc cu scopul pe hîrtia, eră în

FOILETONU.

Limba românească.

Duminecă la 2 Februarie, seara, d. *Barbu Ștefănescu* dela Vrancea vorbi despre limba românească. Oratorulu începe prin a spune prin ce împrejurare s'a decisu să vorbescă despre acestu subiect, anume, că era la băi, și se deschise vorba despre poeziile lui Eminescu. Lumea își spunea părerea, unii dîceau că nu e curgător, altul că e prea arhaicu, prea inspirat de basme și ai nevoie, pentru a-l înțeleg, să lu traduc. Ei bine, oratorulu vrea să arate, că această este limba cea adevărată, dîr nu e această singurul motiv, ci încă are o dragoste deosebită pentru limba românească și vră să se ocupe cu densa. Nu poți pretinde dela unu Român, care nici nu vorbește și nu scrie bine, să se ocupe cu limba românească.

La început, oratorulu declară, că nu va vorbi nici de gramatică, nici de istoria limbii, nici de metodulu de a învăța, ci vrea să spună ce predomină în limba românească, ce părți de cuvînt formează geniul limbii românești.

Mai înteu cearcă să deslege cestiunea: ce este o limbă? Ce e ea, cînd nu te ocupi nici de rasă, nici de țară, nici chiaru de animalul care vorbește? Cu nimic altceva nu se poate compara mai bine, decât cu notele ce se pun față cu un clariv. Ai un simțimentu, o idee și vrei s'o transmiți altora. Pentru această s'au născocit nîse notațiuni car pot da naștere la foi, volume întregi. Trece apoi să arate ce relațiune au cuvintele cu simțirea. Copilulu cînd dîce pentru prima oră, de pildă *lapte*, o dîce cu multu focu, pentru că simte, pare că-lu miră, pare că-lu gustă, îl simte, căci copilulu cugetă în icônă materială, îl impresionează ori-ce lucru. Totu așa și noi simțim cetind ceva, adeseori plîngem. Cum? Ce-a făcutu autorulu ca să

ne facă să simțim? A reușit să facă creerulu nostru a percepe icône materiale în locu de idei. Dîcă această e adevăratu, apoi, pentru ca să se emoționeze un scriitor, trebuie să-și depărteze toate preocupățiunile, să-și stîrță totu ce ai înaintea ochilor și să se facă a vedea icônele, ce elu și le înfățisează. Dîr, vorbindu de lapte copilulu dîce aș lapte, mîne, poimăne, până l'a întărcat; cîteva timp își mai aduce aminte de sugere, apoi nu-lu mai impresionează. Așa se întemplă pentru noi cu cîte creștem, cu încetul cuvintele pierdu partea materială și capulu nostru devine un simplu dicționar, nu mai au viață înțesele. Astfelu fiindu, ne întrebăm cum un autoru poțe să combine cuvinte, ce figuri să facă pentru ca să ne prezinte realitatea, sau aproape de realitate, să ne dea icônă materială ce lipsește cuvintelor? S'ar pute răspunde la această cestiune pentru toate limbele, dîr o vom restringe la limba românească.

S'a dîst, că cuvintele cu încetul își pierdu icônă materială, e naturalu că pentru a mai deștepta icône, trebuie să alergî înteu d'a dreptulu la cuvinte, car prin natura lor și prin combinarea lor s'au ștersu mai puțin. În locu d'a dîce *virtute*, vom spune alte cuvinte din car să iasă icônă, imagina virtuții. Prin urmare în primul rând pentru a emoționa, trebuie să nu punem noțiuni abstracte. Nu voui a goni din limbă abstracțiunile, dîce d. Ștefănescu, căci sunt o înlesnire; însă arta nu e o facilitate, ci o dificultate a limbii. Considerîndu acestea, am ajunge la o regulă pentru literați ca să emoționeze. Să se servescă de elemente, car l'au mai impresionat vre-o dată și să nu facă apelul la noțiunile abstracte. Dîcă ne-am închipui o țară, ce nume în presupunerii ar putea să intre, în care s'avem o climă pe care să n'o simți, o lumină care să nu te impresioneze nicidecum etc. etc., acolo ar fi naturalu să vedem pe omeni mulțumindu-se cu abstracțiunile, la Români însă nu poțe fi.

În totă literatura noastră poporală avem de obser-

vat multe lucruri bune. Ea dă regulile pentru scrierea Poporulu face limba, elu o modifică cum îi place fără să ceară voie a torităților literare și omenilor de știință. La elu daru să căutăm elementulu ce ar impresiona pe lectoru și de siguru îl vom găsi. Nu academiile și literații n-lu voru pute da, căci după ei lumea ar fi searbădă, galeșă, cum și e... vedem că iubesc de se prăpădesc și nu simțimu de cum iubirea, ureșcu de morțe și nu simțim de locu ura...

Elementele dominate în limba română sunt *verbale*, și tocmai ele, dela 1860 încoco, s'au negleșu. Ca excepțiune de cele mai multe limbi europene și nu ca excepțiune de cele vechi, la noi cea mai mare putere limbică stă în verbe. Pentru-că ele transmit cea mai mare impresiune la mintea ascultătorului, sunt elementulu însemnatu. Ele pot să fi împărțite în mai multe grupe diferite de gramatică; așa avem verbe cu o acțiune și o coloră, cu două acțiuni și o coloră, sau două color, cu trei acțiuni, etc. Acestu lucru îl lumurește prin unu exemplu.

Dîcă avem trei puncte încă dîte și punîndu degetulu pe fie-care din ele vom putea suportă căldura, dîr să avem unu singuru punctu încă dîtu la unu grad, cîtu suma celorlalte puncte, nu vom mai pute suportă. Totu așa e și cu creerulu. Se va impresiona de o acțiune, de două, de trei, spuse pe rînd, dîr se va impresiona puternicu de toate spuse deodată, prin unu singuru verbu adevă. Și tocmai în această putere ce o au verbele noastre de a exprima mai multe acțiuni, stă însemnătatea verbului. Cînd vom dîce, de exemplu: »O fată mare *nălbescă* pînă,« n'avem nevoie nicidecum de alte explicări, căci înțelegem și acțiunile exprese și colora ce ne-o arată. Cronicarii se serviau multu de acestu felu de verbe. Neculea dîce:

»Și îndată *pedestrându-se* au năvîlitu, etc.« Cîtu expresiune în acestu verbu! Nu mai e trebuință de nici o explicare ca să înțeleg acțiunile: călăreții se oprescu,

faptă dormă adencu. Adecă ce dicit? Era se uită. Tote societățile și reuniunile din Bucovina erau un călindăr românesc. Dără se vedem de ce trebă e și călindărul acesta și ce fel de literatură conține el? Domnii, cărî redigază călindărul bucovinenu, îl implu cu mitropoliele și arhiepiscopiele din Austro-Ungaria, precum și cu clerul regulară monastică și seculară de păstorie etc. și cu șematismul bucovinenu, care nu-i șematism în-tregu, ci numai unu estrasu, ceea ce țeranul român nu-și nu-lu pote înțelege, necum se-i fia de trebuință. Era în almanachu scriu câte o poveste, pe care Românii țeranî le sciu prea bine și fără de carte a le istorisi, și mai câte o posesiōră ori câte o doină culēsă totu din gura poporului, și așa cu de-al-de-astea încheiă literatura noastră bucovinenu. Și apoi se mai plângu, că Românii dela țeră nu sprijinesc literatura proprieă și că 'și cumpēră călindăre germane. Cine stricã, decã poporul nu găsesce în călindărul românesc din tōte ramurile de sciință câte ceva? Negreșitu că cei ce-lu redigēzã. Omenii cãrora le trebuie șematismul și-lu potu procura separat, erã călindărul dupã părerea noastră pote se fia liberu de acestã povară.

Se mai scusezã domnii editori ai călindărului bucovinenu, că în țera nostrã nu s'ar putē satisfacē pe deplin voinței fiecãruia. Ba din contrã, noi dīcem, cã s'ar putē satisfacē, și încă prea bine: se continã câte ceva din totu ramul de sciință, se fia pentru țeranul român ca unu legendaru, seu ca unu manualu unde s'ar putē afla totdeuna ceea ce-i trebuie. Atunc Românii dela țerã aru sprijini o astfel de întreprindere din rēsputeri. Altfel nu temem cã în anul viitoru nu se voru vinde nici atãtea călindare ca în anul acesta.

Ș'apoi dōr' singurî d-lor și-au impus frumōsa *devisã*: ca cu scrierile din almanachu se potã gãdeli în-cãva poftã țeranului spre cetire, ca așa se potã intra călindărul și în bordeul celui mai șermanu cetitoru român. Dără cu o astfel de literaturã nu sciu, dēu, cãtă voru putē se gãdilēsã poftã țeranului spre a'și mai procura unu călindăr pe anul viitoru, care nu-i folosește mai nimic, Opincea.

Societatea geografică.

Sãmbãtã, 1 Februarie, 8 ore și jumėtate sēra, s'au deschis ședințele anuale ale societãții Geografice în sala Senatului din București sub președinta Regelui.

D. vice-președinte generalu *Manu* deschide ședința în numele m. sale, la ordinea zilei fiindu raportul secretarului generalu și douē conferințe.

D. *Lahovari*, secretarul, își indeplini sarcina destul de bine. Mai anteu vorbi de rolul societăților geografice. Le enumără pe tōte din lume; în Europa sunt: în Austria 2, în Belgia 2, în Danemarca 1, în Franța 23, în Germania 24, în Elveția 6, în Italia 6, în Portugalia 2, în Suedia 1, în România 1, apoi în Japonia 2; în Africa la Cairo, la Alexandria etc. Vorbi de congresele ținute în 1885 la Hamburg, la Montreal, la Aaronu etc. Dupã acēstea vorbi de noul stat Congo. Și, înainte d'a trece la bilanțu, la lucrările societății, vorbește de limba comercială universală nascocitã de Schlaer. Apoi spune cã societatea a avut 19 de membri, vorbește de bugetu, de ajutorul ce s'ar cuveni

sã-lu dea Ateneului, de biblioteca societății și în fine de chartele geografice nouē ce le posedã.

Urmēzã apoi conferința d-lui *Grigore Lahovari* despre unele nomenclaturi geografice de localități. La început vorbește de cele positive cum Muscelul dela *Monticela*, Cernica dela *Cernica* Stirbei dicitã la 1608, Batiștea dela unu italianu însemnatu *Batista Velei*, Filaretu de mitropolitul *Filaretu* dicitã la 1791, etc Apoi vorbește de cele inoioase cum sunt multe nume de localități și începe cu București. Aratã tōte părerile, unele mai positive, altele mai puținu positive asupra acesteia numiri, începēdu cu a lui Laurianu bētrãnul, care dīcea cã vine dela *Ilari*, diși de popor București, apoi a d-lui Cogãlnicenu cã e cetatea bucuriei, părerile scriitorilor strēini și versiunea populară, și terminã cu cestiunea arētãndu cã vine dela *Bucar* și cã trebuie se dīcemu mai corectū *Bucarest* și cã forma București e coruptă, dupã cum sunt în limbã multe forme corupte din latinã: animã inimã, ambula umbra, etc. Trece la Iași, aratã tōte versiunile și conchide cã e venitã numirea dela unu trib de *Iasi* seu *Iasigi*, dupã o piatrã votivã gãsitã în Transilvania, care lãmuresce în astã cestiune. Vine rēndul orașului Huși, asupra cãru țear comentēzã arātãndu cele douē păreri: cã e fondatū de următorii *Husițiloru* și cã e fondatū de unu boerū *Husu*. Pãrerea antea fiindu prin datã anteriōrã o crede oratorul mai verosimilã. În sfērșitu vine rēndul Mold vei, despre care discutã d. *Lahovari* arātãndu diferitele păreri cãtă și versiunea poporului cu cãteua lui Dragoșu și primind'o pe aceea cã ar fi formatu cuvēntul din *Davica*, care e totu una cu Dacia și *Mol*. Înainte de a sfērși, oratorul vorbește despre numele de *Valachu*. Aratã părerile unor autorî francezi; apoi citēzã (dupã o scriere a bētrãnului Laurianu), relativu la acēsta, vorbele multor scriitori bisantini cum Anna Comnena, Ioannes, Cinnamus, Nicetas Chroniates, L. Chalcondylas, Aeneas Sylvius cu părerea cã vine dela *Flaccus*, Ant. Bonfinius, Istfanfu Pannio scrișorea Papei cãtrã Ionițã regele Romano-Bulgariloru ēr o citēzã.

A urmatu apoi conferința d-lui Botea despre *gissmentul de petrolu din țerã*, sarcinã ce și a indeplinit-o cu destul succes. *România*.

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu «Gaz. Trans.»)

BERLINU, 19 Februarie. — Consiliul federalu a primitu proiectul de lege asupra monopolului rachiului.

BELGRADU, 19 Februarie. — Ambasadorul turcescu a mersu la ministrul-președinte și a cerutu deslușiri în privința *pregãtirilor de rēboiu* ale Sērbiei, invitãndu pe Serbia a ordona demobilizarea armatei. Garașanin a înștiințat despre acēsta imediatu pe regele Milanu, care se aflã în Nișu.

FILIPOLU, 19 Februarie. — Prințulu Bulgariei ș'a exprimat cu ocaziunea primirei consilierulu speranța cã în curēndu se va rezolva *cestiunea rumeliotã* și cã relațiunile amicabile între Sērbia și Bulgaria se voru restabili

DIVERSE.

Jertfele dela Monte-Carlo. — Diarului *«Penziro»*, ce apare în Nizza, i se scrie: Unu comerciant bogat din strēinate, care înainte de asta cu vr'o cãteva zile a voit se mērgã la Nizza cu soția sa, s'a opritu în Monaco, cu gãndu cã se vedã și elu pe deul Fortunei dela mēsã cea verde. Vēdēdu pe mēsã o grãmadã de aur, i-a venit poftã se se jōce și elu, dēr fũ nenorocosu, cãci a perdut o parte însemnatã din banii sei. Dupã aceea banii rēmași i-a dat soției sale, ca se-i păstreze, ēr elu se duse în orașu se se recreeze și se se distrağã. Femeia a cređutu, cã va face o surprindere plãcutã bãrbatului ei, decã în absența lui va redobēdi banii perduti de elu. S'a dusu la mēsã cea verde, dēr și-a perdut toți banii. În desperarea ei a fugitu la mare și s'a aruncat în undele ei furiose. Acēstã nouã nenorocire într'atãta l'a înspãmēntatu pe bietul bãrbat, încãtu elu s'a dusu acasã și s'a sinucis.

* *

Francisul alu II-lea în Neapole. — Diarele din Italia scriu următorele: În Neapole a trãit unu generalu bourbon, anume C. Gregorio, care nu s'a putut impãrã cu Italia cea nouã. Într'o di s'au prezentatã la elu 4 domni și i-au spus, cã în curēndu are se sosesc Francisul II în Neapole. Generalu fu încãntat și ardea de dorință, ca se vedã pe «regele» seu. În ziua următore din nou se prezentã acei 4 domni și ii spunu, cã regele va debarca în Coroglio. Generalu a dat 500 de lire, ca se facã o primire demnã lui Francisu II. Necunoscuțil comandã unu prãnçu bun și 2 odai într'unu hotelu din Coroglio și dupã aceea s'au dusu cu trãsura dupã generalu. Cãnd generalu ajunse aprōpe de Coroglio, a vēduțu o lunte în depãrtare mare. «Elu e!» esclamã toți patru. Luntrea ajunse la mal și unu omu cãrunt se scobōrã din ea. Generalu se mirã, cã așa de curēndu a îmbētrãnit Francisu II, se sēnte însă prea fericit, cãnd pretinsulu rege ilu îmbrãțișezã și ilu sãrutã, mai în urmã apoi lãudãndu-i fidelitatea i-a dat unu bonu de 50,000 lire. Pretinsulu rege sub pretextu, cã voesce a fi singur, se retrase într'o odaia separatã, ēr generalu cu cei patru domni mãncãrã și bēurã bine, și în urmã observãndu, cã soții lui au dispãrut, a plãtitu prãnçul. În sfērșitu vēdēdu generalulu, cã nici pretinsulu rege, nici cei patru domni nu se mai aflã nicãiri, amãgitu în fericirea lui se duse acasã și făcũ o aretare poliției.

* *

Ernarea artificialã prin gheață. — Basatũ pe esperiențele de fiziologiã în privința animalelor inferioare, cari potũ trãi în o stare de amorțelã și care se potũ redeștepta, cãnd condițiunile în care sunt puse se schimbã. Dr. Gruselbache din Universitatea din Apsal prin o seriã de esperiențe făcute asupra animalelor, promise cã va ține unu individũ mai multã vreme — vr'o doi pãnã la trei ani — în gheață în urma cãreia ilu redeștepta scõțēndu-lu din acestu mediu rece și punēndu-lu în unu mediu mai propice vieții umane. Elu anunțã acēsta rugãndu pe tōtã lumea ca se se presinte cineva cu care ar putē face esperiență. Decã nu se va presenta nimeni atunc, dīce cã va cere guvernulu seu de a-i da unu criminalu condamnat la decapitare cu care se și le potã face. Decã acestu metodũ va reuși, unu țiaru englesu își exprimã următorea opiniune forte raționalã în privința unei aplicãri practice alu acestui metodũ. Elu propune guvernoloru, care dispun de armate numerosē și a cãreia întreținere costã sume colosale, cã ar fi mai bine ca aceste armate întregi se fie puse în gheață, lucru care va costa mai puținu și apoi în momente de restrițe cãnd voru avē trebuință de ele se le redeștepte imediatu.

Editor: *Iacobu Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Dr. Aurel Mureșianu*.

se dau jos de pe cai cu unu sgotu caracteristicu, se așeapã la luptã în ordine de bãtae, începũ atacul. Eatã acțiunil coprinse într'unu singur verbu. Ast fel de verbe expresive avem multe în *colbãțele* cronice. *A se isbi* douē oști e cu totul dferitã de *a se ciocni*, *a se hãrtui*, și tōte dferite de *a se lupta*, pe care ilu punem se le suplinēsã pe tōte, avēndu totuși unu sens, pe care nu ilu are nici unulu din ele. Verbele de soiulu acesta poporul le-a scornitũ prin imitația naturii materiale și dã ca exemple: *a dãrdãi*, *a clãntãni*, *a picura*, *a picota*, *a bãjbãi*, *a hodorogi*, *a bolborosi*, *a bũdãi*, *a chefui*, cum face ogarul cãnd fuge dupã epuri. Și pentru aceasta s'ar putea certa în destul filologiã în privința originii și n'ar ajunge la nici unu rezultat. De aci se vede tendința poporului de a materialisa ideile abstracte

Acelãșu lucru ilu vedem din epitete seu din *porecle*, cari sunt de douē cuvinte seu de unul. Cãnd vrea se dīcã de cine-va cã e crudu, peste mēsura în modu ingrođitoru, Românulu dīce: *Tae-babã*, *ucide-copilũ*. Unu omu, care te robeste cu privirea fi dīce: *Sōrbe din ochi*. Unu mãniosu fi dīce *Fiere-spartã*; unu bun de sufletu *inimã-dulce*; unuia, care vorbește frumosu, *gurã de aurũ*; celui ce nu ține secretele *coțofanã-cōdã-lungã*; pe cel care vorbește pe toți de bine, mãngãie pe toți, iartã pe toți, ii dīce *Moș-mãngãie-tōte*; celui darnicu, *punga deșchisã*; unui hoțu care te furã fără milã, ii dīce *jupōie-pele, tunde-bine*; unui dãpãcitũ, *vãlbã-în-capũ*; celui ce aleargã în susu în josu, face, drege, ii dīce, *umbilã d'a în cãtelea*; caliculũ ii dīce, *cãmașã-scurtã*, chiar decã o are pãnã în calcãie; surdulũ, *urechi dē dãblãu, de cãrpã*, etc. Și în privința acestor porecle e un fel de lege, cã ele se pierdu cãnd urmașii uitã, cã unii dintre strēmoși lor au avut acele calități, ori defecte ca se aibã acele porecle.

Mai dã oratorulu alte exemple multe din cari mai impruniãmã încă douē trei celui iute, Românulu fi dīce,

tãciune-nestinsũ; celui care nu face treabã, *tãrșie-brãu, pierde-vērã*; celui cu putere în pumnũ, *sfãrãmã-pētrã*; totu așa *prinde-vulpe, strigã-în-pustiũ, rupe-ursu, surpã-malu*, etc.

Vinũ apoi porecele de unu cuvēntu. *Pipēruși*, celui iute; *prichindelũ*, celui micu; *crivēțu, șopērlã, tãnjãlã, buture, ursei* etc. Aceste numiri se dau celor cari prin natura lor deșteptã ideile de felulu acesta și se dau dupã lucrurile ce se vedũ în tōte zilele. Mai spune și alte exemple de felulu acesta și apoi citesce câteva versuri de aloru doi poeți de ai noștri, ca se arate cum la unulu din ei se gãsesc nisce imagini, cari nu pot conveni nicidecum poporului, cãci elu întrebuințezã expresiuni, cari se dea icōna completã și viã cum: *Copii plãngũ pe vatrã, a ajunsũ la sapã de lemnũ, i-au luatũ totu din casã*. Și cu asestã ocaziã citescũ câteva rēnduri d'într'o scrisōre a unui țeranũ cãtrã arendașu; *Mã-ai luatũ dulama, mã-ai luatũ cojoculũ, mã-ai luatũ cãmașã, ea-mã boerule și pielea, cã pielea fãrã sdrențe e rușinea Românului!*... Apoi mai dã ca exemple: despre omulu ce se îmbogãtesce lesne cã *colțisorul de basma ajunsẽ punga, din punga se fãcũ toltoașe și din toltoașe hait!* *na! cazanũ!* despre celu care prin muncã și-a fãcutu o casã dīce: *cãtã apã n'a cursũ pe gãrlã?* Sunt unii omeni, cari au unu mirosu particularu, bunu ori rēu, țeranulu dīce de o fatã cã a binecuvēntu o sfãntã Vineri dīcēndu i:

Urma și busuiculũ,
Urma și siminoculũ.

Romãnul ori cãnd vrea se facã o figurã o materializezã. Așa dīce de exemplu: — Ce mai faci vecine? — *Ciocũ-bocũ, ciocũ-pacũ, meremetũ facũ*, rēspunde vecinulu, decã lucrēzã ceva prin curte, ori drege o rotã, ori... cine scie ce! Dēr decã face Românulu figurũ așa cari se parũ prosaice, elu scie se facã și altele ca acesteã:

Și fugea, mãre fugea,
Vãile se limpeđea.

Cãtu de iute trebuie se fi fugitu! — Dupã acēsta cetesce o posesiōrã din *Pseudochinegheticos* (pe care nu am putut reproduce aci.) „Scolã dragã, scolã frate etc.” care și ca versũ și mai cu sēmã ca idee, ar putē sta între capetele de operã de poeziã românescã. Vorbesce apoi de autorii, cari au întrebuințat de ale poporului vorbe... și cãte frumuseți le-a datũ! Cãtũ farmecu nu are *cãntarea Romãniei* de exemplu! Și e în limba poporului.

Totu ca tendința de materializare a poporului nostru aratã și faptul, cã substantivele se dau ca însușiri. Cãtã diferențã în puternicul *iute focũ* și sērbãdul *forte iute!*

Ca conclusionē, d. Ștefãnescu, se întrēbã ce ne-ar preocupa limba românescã? Decã e vorba de culturã apoi amũ putē invēta altã limbã deja cultivatã, deja cu literaturã, dēr ēn se traducũ o legendã, din cele mai frumose ale noastre, într'o limbã ôrecare și s'o dai Românulu — dupã ce l'ai fi invētatũ aceea limbã — elu nu va simti nimicũ, pentru cã ea nu mai are caracterul limbei, caracterul românesc și ne mai simțindũ poporul românesc, nu va scie se mai trãescã românesc. Decã e o cestiune de esistență, și decã e vorba astfel, apoi mai bine se trãimũ *incultũ, decãtu se murimũ dupã regulele sciinței*. Mã aducũ aminte, dīce oratorulu, de poetul Mureșianu, care dīcea cã voru se ne rãpescã strãinii limba, dēr

morți numai o dãmũ!

Apoi decã vomũ continua se nu ne ocupãmũ cu adevãrata limbã românescã, care e limba poporului, o vomũ da-o de viu!...
(România)

Gheorghe dela Pleona.

Cursul la bursa de Viena

din 18 Februarie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	103.05	Bonuri croato-slavone	103.75
Rentă de hârtie 5%	94.40	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	99.25
Imprumutul căilor ferate ungare	152.50	Imprumutul cu premiu ungh.	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	99.60	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	127.25	Rentă de hârtie austriacă	84.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	114.50	Rentă de arg. austr.	84.20
Bonuri rurale ungare	104.50	Rentă de aur austr.	113.50
Bonuri cu cl. de sortare 104.50		Losurile din 1860	140.25
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.25	Acțiunile băncel austro-ungare	870.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.25		Act. băncel de credit ungh.	309.50
Bonuri rurale transilvane 104.50		Act. băncel de credit austr.	300.50
		Argintul — Galbini împărătesc	5.96
		Napoleon-d'or	10.031
		Mărci 100 imp. germ.	61.85
		Londra 10 Livres sterlinge	126.40

Bursa de București.

Cota oficială dela 5 Februarie, st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	89 1/2	90—
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	96—
convert. (6%)	87—	88—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30—	32—
Credit fonc. rural (7%)	102—	102 1/4
" " (5%)	85 1/2	85 3/4
" " urban (7%)	87 1/4	98—
" " (6%)	90—	97—
" " (5%)	82—	82 1/2
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	16 1/4	16—
Bancnote austriace contra aur.	2.00	2.02

Cursulu pieței Brașov

din 19 Februarie st. n. 1886.

Bancnote românești	Cump.	8.58	Vënd.	8.62
Argint românesc		8.50		8.55
Napoleon-d'or		9.98		10.03
Lire turcesc		11.22		11.32
Imperiali		10.20		10.30
Galbeni		5.90		5.96
Serisurile fonc. »Albina«		100.—		101.—
Ruble Rusesce		123.—		124.—
Discontul		7—10 %		pe an.

Sz. 52 vjh. 1886.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881, évi LX. t.-cz. 102, §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a fogarasi kir. járásbírósnak 1882 évi 3959 számú végzésével 1883 év január hó 16-ik napján, Fogarasi Duvlea Hilár ügyvéd javára, kisvajdalfalvi Moise Stelea és Iuon Talaba ellen 171 frt. 50 kr. tőke s ennek 1882 év január hó 12 napjától járó 8 % kamatai, az eddig összesen 31 frt. 28 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le foglalt és 350 frt. — kr-ra becsült még pedig Moise Steleánál: 2 darab fehér szőrű ökör; Iuon Talabánál: 2 darab fehér szőrű tulok és 1 fekete kanczából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbírósnak 1885 évi 3475 p. sz. alatt kelt kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Kisvajdalfalván a község házánál, leendő eszközlésére 1886 év mártius hó 1-ik napjának dél előtti 9 órája határidőül kitzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy fenni ingóságok ezen árverésen az 1881, évi LX. törvény-cikk 107, §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881, évi LX. t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Felhivatnak egyuttal mindazok, kik a lefogat s most elárverezendő tárgyakra elsőbbséggel bírnak és ez a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdéséig szóval vagy írásban alulirt végrehajtónál az 1881, évi LX. t.-cz. 111. §-a

értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Fogarasban, 1886 évi február hó 14. napján.

Gyárfás Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

AVISU.

(1-3)

Subsemnatulă recomandă on. p. t. publică carne prospetă și eftină:

de Vită à 34 cr. K^o — de Porcū à 34 cr. K^o

Nicolae Orgidan

în brânzărie, alături cu birtul:

„Gaura dulce“ (Nr. 231).

1-3

Avisu d-lorū abonați!

De ore ce multe din adresele, ce domni abonați le însămnă pe cuponul mandatelor postale, séu că nu sunt destul de exacte, séu că nu se pot bine descifra, rugăm pe acei D-ni prenumerați, a căror adresă nu ar corăspunde, ca să binevoiască a ne face cât mai curențiu cunoscută îndreptarea dorită și a scrie adresa cât mai póté mai lămuritū.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZ. TRANS.“

6-20

CANCELARIA NEGRUTIU

in Gherla.-Szamosujvár

deschide abonamentū pe anulū 1886 la:

„AMICULŪ FAMILIEI.“ Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 16-a și a luni în număr câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociali, articlii științifice, ameli nunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl. — pentru România 10 franci — l. n. plătibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

„PREOTULŪ ROMANŪ.“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4 — 3 1/4 côle; și va publica articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbătorii și diverse ocațiuni. — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

— Abonații vorū primi unele premii de valóre și și vorū puté procura cu prețuri fôrte reduse tôte opurile din edițiunea noastră. —

COLECTANȚII PRIMESCU GRATIS TOT AL PATRULEA ESEMPLARIU.

== Totū acolo au apărutū și se află de vëndare: ==

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindū materii fôrte interesante și amuzante. Prețulū la tôte patru 1 fl. — câte una deosebī 30 cr. Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindē materii fôrte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume în 8|XII. 1884, în limba maghiară și în 25|II. 1885 în limba italiană prin Vincentiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina României. Prețulū 15 cr.

Collecta de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulū 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulū 30 cr. Renascerea limbei românești în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. II. Prețulū fiecăreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr. Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine cuprindē, 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr. Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr. Branda séu Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoșiu. Novelă istorică națională. Prețulū 20 cr. Elū trebuie să se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulū 25 cr. Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scôlele popor. de T. Rosiu. Ed. II. Prețulū 30 cr. Petulantulū. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioanū St. Șuluțiu. Prețulū 30 cr. Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertațiuni, epitafia ș. a. Prețulū 50 cr. Tesaurulū dela Petrosă séu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologicū de Dionisiu O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământulū intuitivū în folosulū elevilorū normali (preparandiali), a învățătorilorū și a altorū bărbați de scôlă, de V. Gr. Borgovanu, prof. preparandialū. Prețulū 1 fl. 70 cr.

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumosū ilustrată pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesce. Prețulū unui esempl. broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr. — 50 de esempl. broșurate costau 6 fl., — legate 9 fl., legate în pânză 12 fl. — 100 esempl. broșurate 10 fl., — legate 17 fl. legate în pânză 22 fl. Cărticică de Rugăciuni și Cântări pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulū unui esemplarū trimisū franco e 10 cr., 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Visulū prea sântei vergure Maria a Născătoarei de Dumneșeu urmatū de mai multe Rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulū unui esemplarū trimisū franco e 10 cr. 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

== Manualū de Gramatica limbei române pentru scôlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū profesorū la gimnasiulū din Năsăudū. Prețulū 30 cr. ==